



Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådets möte biståndsministrarna den 19 maj 2017

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Humanitära kriser

Diskussions- och beslutspunkt

Ansvarigt statsråd: Isabella Lövin

Förslagets innehåll: Rådet förväntas diskutera aktuella humanitära kriser i bland annat Nigeria, Somalia, Sydsudan, Etiopien, Syrien och Jemen. Diskussionen kommer sannolikt att fokusera på grundorsaker till svält och stärkandet av samhällens motståndskraft, implementering av reformer beslutade på det humanitära toppmötet 2016 samt hur synergier mellan humanitära aktörer och utvecklingsaktörer kan stärkas. Rådsslutsatser förutses om samverkan mellan humanitära aktörer och utvecklingsaktörer.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen är djupt oroad över de rekordstora humanitära behoven i världen och välkomnar därför diskussionen på FAC. Regeringen lägger särskild vikt vid grundorsaker bakom de humanitära behoven samt konfliktförebyggande insatser. Regeringen understryker behovet av ökad flexibilitet, särskilt icke-öronmärkt kärnstöd och givarkoordinering inom ramen för det humanitära biståndet. Regeringen anser att humanitära aktörer och utvecklingsaktörer bör stärka sitt samarbete, samtidigt som de humanitära principerna respekteras.

4. Ramverket efter Cotonou

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Isabella Lövin

Förslagets innehåll: Kommissionen och EEAS presenterade den 22 november 2016 ett gemensamt meddelande om det nya ramverket efter utgången av nuvarande Cotonouavtal. Meddelandet förespråkar att ett nytt juridiskt bindande avtal ska ingås med de länder i Afrika, Västindien och Stilla havsområdet som ingår i dagens AVS-grupp. Meddelandet föreslår ett ökat fokus på regionala samarbeten med Afrika, Västindien och Stilla havet, samt öppnar för att inkludera länder utanför dagens befintliga AVS-grupp i det framtida avtalet.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen eftersträvar en mer enhetlig hantering av EU:s samarbeten med olika länder och regioner. Cotonouavtalets utgång ger EU möjlighet att modernisera dagens policy dels gentemot Afrika, Västindien och Stilla havsländerna och dels gentemot utvecklingsländer i stort. Regeringen anser att Agenda 2030, EU:s Globala Strategi, EU:s reviderade utvecklingspolicy samt partnerskapet EU-Afrika bör utgöra grunden för EU:s relation till AVS-länderna, liksom till relevanta icke AVS-länder. Regeringen välkomnar ett ökat regionalt fokus och förespråkar ökad samverkan med Afrikanska Unionen och andra relevanta regionala organisationer. Vidare bör EU tillämpa en differentierad ansats som bygger på partnerländernas olika förutsättningar. Regeringen anser inte att ett nytt juridiskt bindande avtal är nödvändigt eftersom politisk dialog och restriktiva åtgärder är möjliga även utan ett juridiskt bindande avtal. Regeringen vill se att fattigdoms- och rättighetsperspektiven, inklusive social utveckling och en inkluderande ekonomisk utveckling, förblir vägledande i det nya ramverket. Områdena klimat, demokratisk samhällstyrning samt kvinnors rättigheter bör vara tydligt återspeglade.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Ramverket efter Cotonou har behandlats i utrikesutskottet och EU-nämnden inför biståndsministermötet den 28 november 2016. Därutöver ägde en särskild föredragning i utrikesutskottet rum den 16 mars 2017.

Fortsatt behandling av ärendet: Kommissionen och EEAS förväntas presentera ett utkast till förhandlingsmandat i november eller december 2017, vilket därefter ska behandlas i rådet.

Faktapromemoria: 2016/17:FPM71 EU:s relation med Afrika, Västindien och Stilla-havsområdet efter Cotonou-avtalet, samt 2015/16:FPM14 Samarbete med AVS-länderna efter Cotonou-avtalet.

5. (ev.) Nya europeiska samförståndet om utveckling (Revidering av EU:s policy för utvecklingssamarbete, "The New European Consensus on Development")

Beslutspunkt

Ansvarigt statsråd: Isabella Lövin

Förslagets innehåll: På basis av kommissionens meddelande den 22 november 2016 om en reviderad policy för EU:s utvecklingssamarbete har rådet, parlamentet och kommissionen enats om ett förslag till politisk överenskommelse om EU:s nya utvecklingspolicy. Rådet förväntas nu godkänna överenskommelsen. Ingen substansdiskussion förväntas.

Syftet är att anpassa EU:s biståndspolicy till Agenda 2030 och till de omvärldsförändringar som ägt rum sedan den tidigare policyn beslutades 2005. Policyn slår fast att det övergripande målet med EU:s utvecklingssamarbete är fattigdomsbekämpning. Demokrati, rättsstatens principer, mänskliga rättigheter, jämställdhet, en rättighetsbaserad ansats, deltagande av civilsamhällsorganisationer och utvecklingseffektivitet utgör centrala utgångspunkter. Policyn innehåller fem tematiska avsnitt som fokuserar på människor, planeten, välstånd, fred och partnerskap. EU och dess medlemsstater ska följa upp policyn bland annat genom en gemensam syntesrapport till FN var fjärde år om vilken effekt stödet till utvecklingsländerna har haft för implementeringen av Agenda 2030.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar EU:s reviderade utvecklingspolicy som ett viktigt bidrag till genomförandet av Agenda 2030. Regeringen anser att fokus bör vara de minst utvecklade länderna och konflikt-drabbade stater, samt att EU tydligt ska bekräfta sitt gemensamma åtagande om att allokera 0,7 % av BNI till bistånd.

Regeringen betonar att EU:s utvecklingssamarbete ska ha ett tydligt fattigdomsfokus och att OECD/DAC:s ODA-kriterier ska respekteras, inte minst vad gäller säkerhetsrelaterade kostnader och migration. Principerna om ett effektivt utvecklingssamarbete bör utgöra grunden för EU:s utvecklingssamarbete och vikten av ett brett deltagande av civilsamhället bör understrykas. Regeringen har verkat för att den nya policyn ska ta avstamp i Agenda 2030 samt att jämställdhet, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, betonas. Likaså är behovet av ett hållbart nyttjande av naturresurser och att hantera utmaningar i form av klimatförändringar och miljöförstöring centralt, liksom det konfliktförebyggande arbetet, de mänskliga rättigheterna och demokratisk samhällsstyrning. Regeringen anser att EU:s utvecklingssamarbete bör genomsyras av ett rättighetsperspektiv och tydligt bekräfta principen om samstämmighet för utveckling, vilket innebär att EU och dess medlemsstater tar hänsyn till utvecklingssamarbetets mål i all intern och extern politik som kan påverka utvecklingsländer.

Regeringen bedömer sig ha fått genomslag för sina ståndpunkter och avser att ställa sig bakom förslaget.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Nya europeiska samförståndet om utveckling har behandlats i utrikesutskottet och EU-nämnden inför biståndsministermötet den 12 maj 2016 respektive den 28 november 2016. Därutöver ägde en särskild föredragning i utrikesutskottet rum den 16 mars 2017.

Fortsatt behandling av ärendet: Förslaget förväntas tas upp för godkännande även i parlamentet och kommissionen. Därefter väntas en gemensam signeringsceremoni i samband med EU:s konferens om utvecklingsfrågor den 7-8 juni 2017.

Faktapromemoria: Meddelande om revidering av EU:s policy för utvecklingssamarbete, 2016/17:FPM51.